

„Ezerarcú” Alsómocsolád

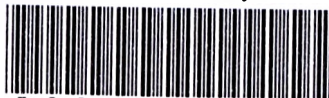
PB
12004

PB

12006

„Ezerarcú” Alsómocsolád

Csorba Győző Könyvtár

B 0 0 0 0 4 9 5 8 6 0

2012.

Szerkesztette: Taller Marietta
Lektorálta: Balogh Anikó kuratóriumi elnök
Kiadó: Alapítvány Alsómocsoládért

Nyomtatás: SZEC SOX Nyomda, Dombóvár
Felelős vezető: Csonti Zoltán

ISBN 978-963-08-5797-0

H5175

Tartalomjegyzék

Előszó	5
Ötlettől a megvalósításig.....	6
Alsómocsolád ezer arca	7
Fotózások	8
Fotóklubok	8

„Ezerarcú” Alsómocsolád

Rigac-pihenő	9-10
Sztankovanszky-kastély	11
Szent István szobor	12
Egészségház	13
Játszóter és a Fesztiváltér.....	14
Csókváltó pad és madárles.....	15
Faluközpont.....	16
Templom	17-18
Turulmadár.....	19
Faluház.....	20
Európa-tér	21-22

Árnyéknyomok

Értékelő gondolatok	23
A fotók készítői	24-25
Támogatók	26

Előszó

Alsómocsolád községről több, változatos szerkezetű, látásmódú kiadvány készült az elmúlt években, de olyan még nem, ami a településünk tájértékeit gyűjti össze, jeleníti meg négy évszakon keresztül, úgy, ahogyan mi, itt élő fiatalok látjuk!

Kiadványunk segítségével szeretnénk megmutatni a hozzánk érkezőknek, és újra élménnyé varázsolni a falusiaknak, településünk természeti,- és épített környezete értékeit, Alsómocsolád „ezer arcát”!

Kezdeményezésünket az Alapítvány Alsómocsoládért elnevezésű civil szervezet karolta fel, melynek tevékenységei között szerepel községünk fejlődésének elősegítése, lehetőség teremtés a hagyományok őrzésére, a múlt feltárására, a kultúra ápolására, valamint az ifjúsági kezdeményezések támogatása.

A Fiatalok Lendületben Program keretében megvalósult „Ezerarcú” Alsómocsolád program lehetőséget teremtett a településen élő fiatalok számára arra, hogy szakavatott segítséggel felkutassák, minden évszakban megörökítsék a községünkben található kultúrtörténeti - köztéri alkotások, szobrok, feszületek, épületek-, valamint természeti értékeket - növénycsoportok, élőhelyek -, majd az elkészített anyagokból kiadványt állítsanak össze.

Ön kedves olvasó, jelen pillanatban ezt, az Alsómocsolád 2012-es évének méltó emléket állító válogatást tartja kezében!

Jöjjön, barangoljon velünk ebben a virtuálissá tett világban!

Taller Marietta, ifjúsági polgármester

Ötlettől a megvalósításig

Szervezetünk, az Alapítvány Alsómocsoládért, elsősorban a település és a Hegyháti (Sásdi) Járás közösségi életének fejlesztését szolgálja.

Az AVOP LEADER+ program támogatásával feltérképeztük már térségünk foglalt és foglalatlan, de tiszta vizet biztosító forráshelyeit, az összetartozás tudat erősítése érdekében társadalmi tervezés és szakértők bevonásával megalkottuk a Hegyhát Arculatalemtárát, melyet apró pénzre váltva megajándékoztuk 27 településünket egységes fából faragott beköszönő táblákkal, ezen túl elkészítettünk községünkben Alsómocsoládon több közterületeket díszítő, komfortosabbá téve köztéri bútort.

Szervezetünk, küldetésében jól megfér a múlt, a hagyományaink felkutatása, ápolása, élővé tétele, és a jövő, a fiatalokba vetett hit!

A TÁMOP 5.5.1 konstrukció keretében megvalósult „SANSZ – Esélyegyenlőségi kísérleti program Baranya megyében” című pályázat keretei között, a településünkön megvalósult Projektmodellező klubok keretében, a helyi fiatalok, a program gazdái, valamint az Alapítvány Alsómocsoládért képviselői közösen megálmodták, és megtervezték az „Ezerarcú” *Alsómocsolád* projektet.

„Ezerarcú” Alsómocsolád újabb híd múltunk és jövőnk között, hiszen a múlt és jelen értékeit segít megmutatni, megőrizni a jövő számára!

Balogh Anikó, kuratóriumi elnök

Alsómocsolád ezer arca

Az „Ezerarcú” Alsómocsolád projekt megvalósításának gondolata egy másik pályázat hatására fogalmazódott meg a célból, hogy feltérképezzük és megörökítsük településünk értékeit – tavasszal, nyáron, ősszel és télen – az utókornak.

Különleges kezdeményezésről van szó, hisz a falunak azon értékeit vizsgáltuk, melyek mozdulatlanul, hosszú évek óta figyelik községünk fejlődését, változását, ugyanakkor díszítik tereinket, középületeinket, hozzájárulnak a falusias településkép kialakításához.

E projekttel megmozgattuk az Alsómocsoládon élő fiatalokat, hogy ők maguk is felismerjék a szülőfalujukban rejlő értékeket. A közösen felkeresett és megismert tájértékek közelebb hozták a résztvevő fiatalokhoz Alsómocsoládot, megerősítették a településhez fűződő kötődésüket.

A projekttel teret és lehetőséget adtunk fiataljaink számára, hogy nyomon kövessék, sőt, maguk is alakíthassák e közösségi kezdeményezést, melynek ez által nemcsak résztvevőivé, hanem megvalósítóivá is váltak.

A 14 hónapos projekt időtartama alatt különböző korosztályból és társadalmi csoportból származó fiatalok dolgoztak együtt, akik közt az egyetlen hasonlóság, hogy mind Alsómocsoládiak, szívesen ragadnak fényképezőgépet, és mindannyian meg akarták ismerni lakóhelyük történetét.

Fotózások

A projekt közvetlen résztvevője 5 alsómocsoládi fiatal volt, akik projektmodelleztek, közreműködtek a pályázat megírásában, népszerűsítették a programot, és megszólították a gyermek- és ifjúsági korosztály tagjait. 2012 januárjától 2012 decemberéig havi rendszerességgel szerveztünk fotózásokat, melyekre a közvetlen résztvevők mellett más fiatalok is eljöttek. Heti rendszerességgel kis csoportokba szerveződve (2-6 fő) járták végig a települést, hogy megismerjék és megörökítsék a különböző tájértékeket. A fotózásokon a projekt keretében megvásárolt fényképezőgépeket használták a résztvevők, védőitalt és láthatósági mellényt biztosítottunk számukra, tájékoztattuk őket a KRESZ rájuk vonatkozó rendelkezéseiről, és minden alkalommal biztosítottunk melléjük egy felnőtt kísért. A felkeresett és megörökített tájértékek jellegzetességeiről, történetéről a résztvevők gyűjtöttek ismereteket, melyeket a helyszínen ismertettek a többiekkel.

Fotóklubok

Havonta egy alkalommal Fotóklubot szerveztünk a Teleház géptermeében, ahol a projektben résztvevő fiatalok megismerhették a digitális fényképezőgépek, valamint a beállítható alkalmazások használatát, az épület-, természet-, táj-, valamint portréfotózás alapjait. A Fotóklubokon a fiatalok számítógép-kezelői ismereteit bővítettük olyan programok használatával, melyek kezelése mindennapjaikban is hasznos lehet. A fényképezőgépek memória kártyáin tárolt adatokat a legtöbb fiatal nem tudja kezelni; a Fotóklubokon megtanulták, hogyan tudják az adatokat feltölteni a számítógépre, hogyan lehet a képeket kicsinyíteni, szerkeszteni, menteni. Gyakorolták az Intéző, a Total Commander, a Word és Pictur Manager, valamint a Paint használatát, e mellett a Photoshop alkalmazást is megismerték.

„Ezerarcú” Alsómocsolád

Kedves Utazó! Jöjj velünk, tekintsd meg fiataljaink szemszögéből Alsómocsolád 4 arcát; tavasszal, nyáron, ősszel és télen!

Rigac pihenő

Kedvelt kiránduló- és pihenőhely a közösségi összefogással kialakított Rigac Pihenő. Az igényes környezetben a falu lakossága, valamint a kirándulók is szívesen töltik idejüket. A pihenőhely egyszerre testesíti meg a helyi legendát, az összefogás erejét, valamint teret biztosít a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

A pihenővel szemben található a Pap-kereszt, mely a mellette levő földről (a papföldről, a plébános javadalmáról) kapta a nevét.

Az új Pap-keresztet az Alsómocsoládiak Baráti Köre állította, a településen élő és innen elszármazott családok összefogásával. A 2007. szeptember 8-án, Bíró László püspök által felszentelt kereszt márványtábláján a következő felirat olvasható: "utunk jövet-menet felé visz".

A pihenő nevét Rigac Jancsiról, a híres betyárról kapta, kinek történetét egy dal is megörökítette. A tölgyből készült életnagyságú, fantázia szülte szobor Tyukodi László és Koltai László fafaragók munkája.

A 365 fős település, Alsómocsolád külterületén található a Rigac emlékfa, ami a közösségi összefogást, az értékmegőrzést, valamint a környezettudatos természetmegőrzést szimbolizálja. A terebélyes lombkoronájú csertölgyre az Öko-társ alapítvány által 2010-ben meghirdetett „Év fája” versenyen 375 szavazat érkezett, így a 8. helyen végzett.

Sztankovanszky-kastély

A falu elején található az 1920-ban épített Sztankovanszky-kastély, mely arborétum jellegű zöldövezetben, hatalmas park közepén helyezkedik el.

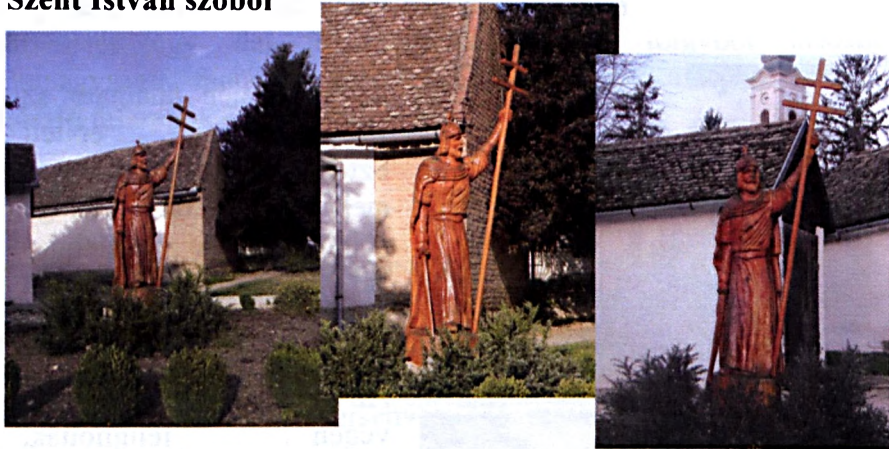

Az épületet az 1980-as évek végén felújították, átépítették az akkor még MÖBIUSZ, ma már Pick Szeged Zrt. költségvetéséből. Jelenleg magántulajdonban van.

A kastély hátsó udvarában hazánk nagyjaival találkozhatnak a betérők, többek között Kossuth Lajos, Liszt Ferenc és Széchenyi István mellszobra is megtekinthető. E mellett Tischler Ferenc szobrászművész alkotásai, az Idős hölgy és a Fiatal lány is a parkot gazdagítja.

Szent István szobor

Államalapító első királyunk emlékére készült ez az életnagyságú alkotás. A tölgyfából faragott Szent István szobor Koltai László és Tyukodi László fafaragó mesterek alkotása. A szobrot, és a körülötte kialakított teret a Demokratikus Alsómocsoládi Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzat fogadta örökbe, annak rendben tartásáért a szervezet tagjai, azaz a fiatalok felelnek.

Egészségház

A település központjában található Egészségházat 2006-ban újították fel, és bővítették ki a Tornaszobával.

Az épület korábbi funkciója kiegészült, és az orvosi rendeléseken túl helyet ad a sportolni, mozogni vágyóknak is.

Hetente két alkalommal az idősek otthona lakói, valamint az Idősek Klubjának látogatói használják, de a közösségi színtér az alkalmi összejövetelek, kisebb sportesemények számára is helyet ad (pl. asszonytorna, aerobik, táncpróbák).

Játszótér és Fesztiváltér

A falu közkedvelt játszótere folyamatos bővítés-szépítés alatt áll. Szinte minden évben készül valami; van már kerítés, kisvonat és ökrös szekér is. Alsómocsolád Község Önkormányzata minden évben Önkéntes napokat szervez, amikor a helyiek közösen lefestik a játékokat és az egyéb alkotásokat.

A Játszótér alatt kialakított betonos "placc" alkalmas sportrendezvények, gyermekprogramok, sőt kulturális események, fesztiválok lebonyolítására, ezért is kapta a Fesztiváltér nevet. Itt tartjuk hagyományos Gyermeknapunkat és Falunapunkat, valamint ide járnak le nyaranta a mozgásra, sportra vágyó fiataljaink is.

Csókiváltó-pad és a madárles

A Csókiváltó pad különleges kincse településünknek. A nem mindennapi ülőalkalmatosság nemcsak a szerelmesek és csók után vágyók számára fontos és értékes, hanem ékes bizonyítéka a településvezetés és a helyi fiatalok közötti kooperációnak. A pad elhelyezéséről ugyanis az alsómocsoládi fiatalok döntöttek, saját belátásuk szerint.

A padot 2009-ben a fafaragó-tábor két alkotója, Semes-Bogya Eszter és Tokaji Attila faragta.

A csókiváltó paddal szemben helyezték el a madárlest, mely a madárbarátok és természetkedvelők számára könnyíti meg a tavak élővilágának megismerését.

Településközpont

A község központjában található a Vegyesbolt, a Kocsmá, itt volt régen a Teleház és a Kultúr, melynek helyén ma a Vendégház- és Konferencia Központ található.

A falu központjának megújítása jelenleg is folyik, eddig elkészült a Templom és a Konferencia Központ közötti terület rendezése, a közművek teljes cseréje, a villamos vezetékek földkábelrel történő helyettesítése, a vízvezető-rendszer korszerűsítése.

A kialakított dombon helyezték el a települést jelképező Életfát, aminek környezetét mindig friss virágok díszítik. Az életfára vésett minták-motívumok jelentéstartalmuknál fogva kifejezik a település múltját, lakosságának felekezeti, etnikai hovatartozását.

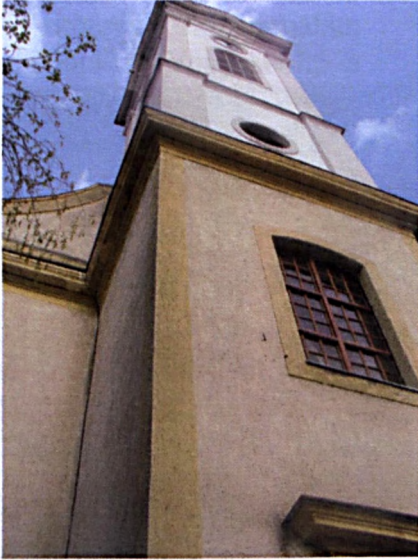
Római Katolikus Templom

A faluközpontban található templom felépítését a település birtokosa, a Perczel család vállalta magára. Perczel András Tolna vármegye szolgabírája végrendeletében 15 ezer forintot különített el a mocsoládi templom felépítésére.

1813-ban Tolna megye archidiakónusa, Gruber András kapott felkérést a templom helyének kijelölésére, az alapkövetételének szertartásán is részt vett 1824. november 8-án.

A templomot Szent András apostol tiszteletére szentelték fel 1836. október 16-án, a szertartást Szepesy Ignác püspök végezte.

Az első magyar nyelvű misét Szépe János mágocsi, a német nyelvűt Wagner Alajos köblényi plébános mondta.

A ma műemlék jellegű templom külsejét először 1977-ben újították fel, majd 1993-ban restaurálták a belső részeket.

A faluközpont átalakítása során elkészült a templomtorony teljes rekonstrukciója, megtörtént a homlokzati nyílászárók cseréje, és a bejárat díszburkolatot kapott.

Turulmadár

A Turulmadár, nemzeti jelképünk. A hármashalomra felállított oszlopot – elején a magyar címerrel és a zászlóval – 2009-ben avatták fel. A szobor Tyukodi László és Koltai László alkotása.

Faluház

A dombtetőn található Faluházat Alsómocsolád Község Önkormányzata PHARE támogatás segítségével építtette 2001-ben. Alapterülete 560 négyzetméter.

Az épület otthont ad Alsómocsolád Község Önkormányzatának, a Teleháznak, Postának, Könyvtárnak, továbbá itt található a helyi civil szervezetek, a kisebbségi önkormányzatok, valamint a gyermek- és ifjúsági önkormányzat irodája.

Az épület aulája alkalmas kiállítások, konferenciák, esküvők tartására.

Európa tér

„Egy ország Európában. Európa egy országban.”

2009 szeptemberében 27 dél-dunántúli település írta alá és fogadta el azt az Együttműködési Megállapodást, mely életre hívta az Európa Parkot. Az Európa-téren elhelyezett 27 kő jelképezi azokat a településeket, akik a projekt résztvevőiként egy-egy Európai Unió tagországot jelenítenek meg.

A tér közepén található az Európa elrablása szobor, ami Koltai László és Demeter István kőfaragó mesterek munkája.

"A szépséges Európé, Agénor föníciai király leánya barátnőivel a tengerparton játszott. Zeusz - az emberek és istenek atyja - meglátta Európét, amint éppen virágokat szedett, és szerelemre lobbant iránta. Zeusz, hogy kijátssza felesége Héra féltékenységét, átváltozott egy gyönyörű fehér bikává, és lement a tengerpartra. Kecsesen megállt Európé előtt és a lábaihoz térdelt. A bika megjelenése és mozgása olyan szelíd volt, hogy Európé a bika nyakát virágokkal díszítette, és felült a hátára. Ekkor a bika hirtelen átrohant a tengeren, elrabolva Európét. Amikor Kréta szigetére értek, Zeusz ledobta a bika alakját, emberi alakot öltött, majd magáévá tette Európét egy ciprus fa alatt. Így lett Európé Kréta első királynéja."

Értékelő gondolatok

Az „Ezerarcú” Alsómocsolád című projekt egy nem mindennapi kezdeményezése volt Alapítványunknak, ugyanis lehetővé tette, hogy a településen élő fiatalok megismerjék községünk történetét, a napi szinten használt épületek, játékok, köztéri bútorok elkészítésének célját.

A rendszeres fotózások közelebb hozták egymáshoz az ifjúsági korosztály tagjait, a különböző korosztályú, származású fiatalok sikeresen dolgoztak együtt a projekt során. A településen található tájértékek felkeresése, dokumentálása, majd a Fotóklubokon történt válogatások eredményeként a programban részt vett fiatalok számára már nincsenek ismeretlen helyek a faluban, a megszerzett ismereteket más csoportok fogadása, körbekísérése esetén is használni és alkalmazni tudják.

A Fotóklubokon a mellett, hogy gyakorolták a számítógép és a fényképezőgép összekötésének, az adatok másolásának, mappázásának menetét, megismerték a különböző fényképszerkesztő programokat, használták a Photoshopot, és a fotókészítés elméleti alapjaival is megismerkedtek. A jó hangulatban telt találkozásokon a fiatalok egymás munkáját is segítették.

Összességében elmondható, hogy az Alsómocsolád négy arcának megismerésére tervezett projekt elérte célját. A tavasszal, nyáron, ősszel és télen megörökített tájértékek legjobbjaikat mutatja be e kötet, a többit pedig a kiadvány mellékleteként szolgáló dvd-n lehet megtekinteni.

A fotók készítői

Rigac-pihenő:

- 9. oldal alul: Kovács Dalma
- 10. oldal bal alsó: Novák Orsolya
- 10. oldal jobb alsó: Kovács Dalma

Sztankovanszky-kastély:

- 11. oldal felső: Taller Marietta
- 11. oldal középső: Novák Emese
- 11. oldal alsó: Világos István

Szent István szobor:

- 12. oldal bal felső: Novák Emese
- 12. oldal középső: Mészáros Krisztián
- 12. oldal jobb felső: Novák Orsolya
- 12. oldal alsó: Mészáros Roland

Egészségház:

- 13. oldal felső: Böröcz Dániel
- 13. oldal középső: Novák Orsolya
- 13. oldal alsó: Mészáros Krisztián

Játszótér és Fesztiváltér:

- 14. oldal felső: Böröcz Dániel
- 14. oldal középső: Csillik Richárd
- 14. oldal alsó: Mészáros Krisztián

Csókiváltó pad és madárles:

- 15. oldal felső: Mészáros Roland
- 15. oldal középső: Csillik Richárd
- 15. oldal alsó: Böröcz Tamás

Faluközpont:

- 16. oldal felső: Mihályi Róbert
- 16. oldal középső: Novák Emese
- 16. oldal alsó: Böröcz Tamás

Templom:

- 17. oldal felső: Csillik Richárd
- 17. oldal alsó: Mihályi Róbert
- 18. oldal felső: Novák Emese
- 18. oldal alsó: Novák Emese

Turulmadár:

- 19. oldal bal felső: Mihályi Róbert
- 19. oldal középső: Csillik Richárd
- 19. oldal jobb szélső: Novák Orsolya
- 19. oldal alsó: Böröcz Tamás

Faluház:

- 20. oldal felső: Csillik Richárd
- 20. oldal középső: Novák Orsolya
- 20. oldal alsó: Világos István

Európa-tér:

- 21. oldal felső: Világos István
- 21. oldal alsó: Novák Orsolya
- 22. oldal felső: Csillik Richárd
- 22. oldal alsó: Világos István

Támogatóink

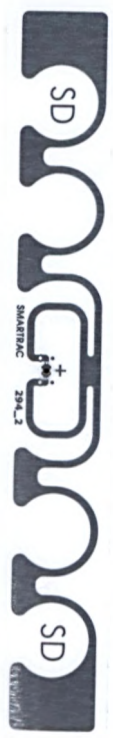
Alsómocsolád Község Önkormányzata
Demokratikus Alsómocsoládi Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat
„Mocsolád-Civilház” Nonprofit Kft.

Oktatásügyi és Kulturális
Főigazgatóság

Fiatalok Lendületben Program

**„Ez a projekt az Európai Bizottság támogatásával valósult meg.
A projekt tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság
vagy a MOBILITÁS véleményét, mely intézmények felelősége a
projektre nem terjed ki.”**

**Fiatalok
Lendületben
Program**